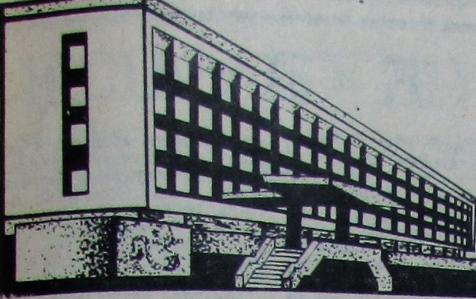

Гомельскі Універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ і ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 38 (674)

Аўторак, 29 снежня 1987 г.

Газета заснавана
ў верасні 1969 года

Выходзіць раз у тыдзень

Цена
2 кап.

С НОВЫМ СЧАСТЬЕМ!

...Новогодней полночью седою,
Стременем серебряным звёни,
Старый всадник с белой бородою
Слез в пути с крылатого коня.

Посмотрел на все моря и земли,
Улыбнулся тихо и светло.
В этот самый миг его преемник
Быстро ехал в походное седло.

И когда в дали голубоватой
Всадники, как братья обнялись,
Слонно на вершине диферблаты,
Стрелки на двенадцати сошлись,

...Бой часов плывет под небосводом.
В окнах свет не гасят города.
«Дорогие люди, с Новым Годом!
Будьте в жизни счастливы всегда!»

Р. ГАМЗАТОВ.

ЗАПРАШАЮЦЬ ДЗЕД МАРОЗ і СНЯГУРАЧКА

30-га снежня — выкладчыкай | супрацоўнікамі | супрацоўнікамі ГДУ на святочны | супрацоўнікамі калія новагоднія прыгра- | жуні-блкі ў фас актовай залы | вічнага корпуса № 1. Пачатак | ход па запрашальных билетах, 2-га | — 10 гадзін.

ДАРАГІЯ ТАВАРЫШЫ!

На фінішы — 1987 год. У жыцці нашай краіны, усяго савецкага народа быў вельмі насычаны на падзеі гісторычнага значэння. Усе нашы на-маганіі былі накіраваны на паспехове ажыццяўле-нне рашэння XXVII з'езда партыі, студзен- скага, чэрвеньскага і кастрычніцкага (1987 г.) Пленумаў ЦК КПСС. Паўсюдна шырокі размах набыўся барацьба за паспехове ажыццяўление перабудовы ва ўсіх сферах эканамічнага, палітычнага, сацыяльнага і культурнага жыцця, курс на якую ўказаў красавікі (1985 г.) Пленум ЦК КПСС, а таксама ў ажыццяўленні Асноўных на-прамакаў перабудовы вышэйшай і сярэдняй спе-цыяльнай адукацыі. За гэты год удалося дасяг-ніць многага, абы чым засведчылі падрыхтоўка і святканне слáнага 70-годдзя Вялікага Ка-стрычніка. Зроблены першыя крокі і на шляху перабудовы вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі. У яе аснову таксама пакладзены прын-цыпы супрадынага дэмакратызму, галоснасці, шырокага ўкáранення самакіравання.

Надыходзічаму Новому году патрэбнічае яшчэ адзін юбілей. Зўтра савецкія людзі адзна-цаць 65-гадзе ўтварэння Саюза Савецкіх Са-цыялістычных Рэспублік СССР прадзміністрацівую ўсюму свету перавагу сацыялістычнага люду жы-цца, сваю зневишнюю міралюбівую палітыку. У гэтым сенсе выключнай падзеі з'явілася на-даўняе падпісанне савецко-амерыканскага Да-гавора аб ліквідацыі ракет сярэдняй і меншай дальнасці. Гэты документ гісторычнага значэння з'яўляецца першым на складным шляху да ўс-агулама разбрэзненія.

У новы 1988 год краіна вялікага У. І. Леніна ўваходзіць з яшчэ большымі, гіганцкімі па сваіх маштабах зদзялчымі. Па-сучасці пачынаеца другі этап перабудовы. Ад выніку яго пераадо-лінія залежыць усе наступныя нашы дасягнен-ні камуністычнага будаўніцтва.

Новы 1988 год таксама взнамяняеца важным падзеямі ў жыцці нашай сацыялістычнай Ра-дзімы, Камуністычнай партыі, савецкага народа. На прадстадом Пленуме ЦК КПСС будзе ўсебако-ва аблеркаваны стан народнай адукацыі ў краіне, што дазволіць пастаўіць на больш высокі ўро-вень навучанне падрастаючага пакалення, пад-рыхтоўку спецыяльнай для розных галін народ-най гаспадаркі ў сярэдняй спецыяльнай і вышэй-шай школе, палепшиць камуністычнае выхаван-не моладзі.

З неаслабнай увагай у канцы чэрвеня мы будзем саныць за работай XIX Усесаюзной пат-тыйнай канферэнцыі. Яна разглядзець ход разлі-заций рашэння XXVII з'езда партыі, асноўныя вынікі першай палавіны XII пяцігодкі і задачы партарганізаціі па паглыбленню пракцыкі пе-рабудовы, меры па далейшым дэмакратызацыі жыцця партыі і грамадства.

Узрастаючыя патрабаванні, новыя ўмовы часу

павінны аказаць істотныя мабілізуючыя ўплыў і на ўсёсім калектыву нашага універсітэта. Прадстады-многое зрабіць у напрамку карэннага палепшэн-ня падрыхтоўкі спецыялісту з універсітэцкай адукацыяй. Прэстыж ГДУ становіцца ў прямую залежнасць ад заказу на яго выпускнікоў. І каб гэты попыт быў вялікім, ішлі становічыя водзіцы на падрыхтаваных у ГДУ спецыялісту, траба пускаць праздніць ініцыятыву і твор-часца на перабудове работы факультату, ка-федр, усіх структурных падраздзяленій. Не менш важным з'яўляецца тое, каб усе студэн-ты прыніклісі глыбокай адказнасцю за свае про-фесіяльныя веды. Пасрэдні студдзіст — гэта слабы спецыяліст, і яго не пажадаюць мець у вытворчым калектыве, дзе ўкáранены поўны гаспадарчы разлік, самакуплніцца і самафінан-саванне, дзе ад кожнага работніка патрабуецца максімальная аддача ведаў і энергіі.

У надыходзічым годзе будаўнікі павінны здаць ў эксплуатацыю новы корпус фізічнага факуль-тату. Дадатковыя вучбныя плошчы, асноўніне іх сучасным наукоўым абсталаваннем, большая патрабавальнасць да арганізаціі вучбна-выхава-вучыага і наукоўко-даследчага працэсу, іх выні-кі адгыраюць важную ролю ў далейшым ста-наўленіі нашага універсітэта як вядучай вышэй-шай наукаўчай установы Беларусі Палесся.

1988 год — год зімовых і летніх Алімпійскіх гульняў. Для нас стане гонарам, калі мы зможем дасягнуць новых поспехаў у далейшым разліце фізкультурна-масавай работы, дабіца павышэння майстэрства сваіх вядучых спартсме-наў, каб сродкі іх вывіліці кандыдаты для ўдзелу ў гэтых буйнейшых сусветных слаборніцаў.

На новыя, больш значымі поспехі мы разлі-цаем у патрэтычным руху студэнцкіх етрадаў, у дзейнасці клуба мастакаў сямадэйнасці «Мад-ледзі», розных аматарскіх аўяднанняў.

Усе мы звязаёмся з тэкстам пісма «Ума-коўцаўца перабудову справамі», з якім Цэнтральны Камітэт Камуністычнай партыі Беларусі звязаўся да камуністу, усіх працоўных распублік. «Центральны Камітэт Камуністычнай партыі Бе-ларусі заклікае ўсіх камуністу, камсамольцу і беспартыйных, дзе б яны ні працавали, — ля станка або на канвееры, за рулём трактара або на хывблагаўдайчай ферме, на будоўлі або ў сферы аблугаўдзіння, на наукоўай лабарато-ры або вучбайнай аўдыторыі — стаць у рады актыўных байкоў перабудовы, умацоўваць яе практичныя справамі. Гэтыя слова — арыентыр для нашага дзеяння.

Горача віншаваць Вас, дарагі таварыши, з Но-вым, 1988 годам! Шчасця, моцнага здароўя, вя-лікіх Вам поспехаў у працы, вучобе і грамад-скай дзейнасці на карысць нашай сацыялістыч-най Айчыны!

РЭКТАРАТ, ПАРТКОМ, ПРАФКОМ,
КАМІТЭТ ЛКСМБ, ПРАФКОМ СТУДЭНТАЎ.

ВУЧОБА ПАРТАКТЫВУ

На мінулым тыдні адбыліся чарговыя заняткі на семінары партыйнага актыву ўніверсітэта. Аблеркаваны ўчынкі арганізаційнай-партыйнай і ідэалагічнай работы па реалізацыі Асноўных напрамкаў перабудовы вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі. Выступілі сакратары партко-ма М. І. Старавойтава, сакратары піярэвінных партыйных арганізацій: Л. Я. Палайко — з матэматычнага, Т. П. Жалонікіна — з фізічнага, Ж. А. Герасімава — з геалагічнага, Т. В. Карпей — з эканамічнага факультэтав, намеснік сакра-

тара партарганізаціі факультэта фізічнага выкладчыкі І. Р. Трафімович.

У работе семінара прыняла ўдзел і выступіла першыя сакратары Цэнтральнага РК КПБ Г. М. Куксова.

РАСЦЕ НАВУКОВЫ ПАТЭНЦІЯЛ

Гэтымі днёмі на матэматычным факультэце горача віншавалі вы-пушкінікі матфака і мэтавай вспі-

рантуры асістэнта кафедры тэо-рэй імавернасцей і матэматычнай статыстыкі І. І. Хамічкова з паспехавай абаронай дисертациі на атрыманне вучонай ступені кандыдата фізіка-матэматычных наукаў. Такім чынам, выкананы сацыялістычны абавязацельства ўніверсітэта ў юбілейным годзе па падрыхтоўцы наукоўых кад-раў. Слëта абаронены доктарскі дысертатыўны загадчыкі ка-федр біялагічнага факультэта А. І. Кіенем і Л. М. Сапегінам, якім ВАК прысудзіў ужо вучо-ныя ступені доктараў біялагічных наукаў, і 14 кандыдатаў дысертатыўных філалагічных, эканамічных і гра-мадскіх наукаў.

Да 65-годдзя ўтварэння СССР СТВОРАНЫ ВОЛЯЙ НАРОДАУ

Пасля перамогі Вялікай Кастрычніцкай сацыялістичнай рэвалюцыі бальшавіцкая партыя на чале з У. І. Ленінам прыступіла да практычнага ажыццяўлення палітыкі раўнапраўі дружбы народаў. Уся работа вялася згодна ленінскай нацыянальнай праграммы, былі створаны ўмовы для рэалізацыі права кожнай нацыі на самавызначэнне і стварэнне нацыянальнай дзяржаўнасці. Многія народы, якія раней ніколі не мелі сваёй дзяржаўнасці, наўмы яе. Сядр іх і беларускі народ. Першага студзеня 1919 года была створана першая ў гісторыі беларускага народа дзяржава — Беларуская Савецкая Сацыялістичная Рэспубліка.

Прадпрынёны масы розных нацый ужо з першых дзён кастрычніка прыступілі да ажыдання сваіх сіл і сродкаў для сумеснай арганізацыі абароны, гаспадарчага і культурнага будаўніцтва, а таксама для зменшэння палітычных і дыпламатычных адносін. Савецкія рэспублікі з'яўлюваліся вакол РСФСР, якія, будучы шматнацыянальныя, амаль адразу ж пасля сваёго ўтварэння прыўша да федэральнага ладу. Яе па праву называюць прапрабозам СССР.

У сярэдзіне 1922 г. ва ўсіх савецкіх рэспубліках атрымала ўсегаульнае адабрэнне ідэя ўстанаўлення памяя ўсім дзяржаўнага ладу. Пагроза наешчыці імперыялістичных сіл, агульнасць інтэрэсаў у будаўніцтве новага жыцця патрабавала супраўдай з'яднацца. У сваім пісьме членам Палітбюро 26 верасня 1922 г. У. І. Ленін прананаваў стварыць Саюз Савецкіх Сацыялістичных Рэспублік (на аснове раўнапраўнага ўваходжання рэспублік у СССР). Кастрычнікі (1922 г.) Пленум ЦК РКП(б) падтрымалі пазыцыю У. І. Леніна. Выражуючы добрую волю сваіх народаў, прадстаўнікі РСФСР, Украіны, Беларусі і Закаўказскай Федэральнай Саветскай Рэспублікі (1922 г.) падтрымалі Дэкларацыю і Дагавор аб утворэнні Саюза Савецкіх Сацыялістичных Рэспублік на пачатаке добраахвотніцтва і раўнапраўі за захаваннем за кожнай саюзной рэспублікі права самадырніцтва выхаду з гэтага агульнадзяржаўнага ажыдання. Названыя важныя дакументы падпісалі члены падпномоных дэлегацый РСФСР, УССР, БССР і ЗФСР. Сядр падпісаных было: М. І. Калінін, Я. Э. Рудзутак, С. М. Кіраў, Г. К. Арджанікідзе, Г. І. Пятроўскі, А. Г. Чарвякоў, Я. Ф. Фабрэцкіс і інш. Так упершыню ў свеце была створана адзінай шматнацыянальная дзяржава без пануючых і прыніжаных нацый, пры поўнай роўнасці насяляючых яе народаў.

Беларуская, як і юная савецкая рэспубліка, яшчэ больш умацавала свой дзяржаўны суверэнітэт, дадатковы гарантаваны палітычнай, эканамічнай і ваеннай магутнасцю Савецкага Саюза. Уступленне ў СССР стварыла шырокія магчымасці для ўсебаковага росту сацыяльна-еканамічнай і культурнай патэнцыі народу беларускага народа.

Савецкая дзяржава з'явілася важнейшым інструментам дасягнення гістарычных перамог савецкага народа, магутнай збройнай ажыццяўлення індустрыялізацыі краіны, калектывізацыі сельскай гаспадаркі, культурнага рэвалюцыі. Адзінай планаванне, сканцэнтраванне расурсаў на

вырашэнне ключавых задач у маштабе ўсіх краін, дасягніла ў гады першых пяцігоддзяў стварыць матэрыяльна-технічную базу сацыялізма.

Дзякуючы геральдичным намаганням беларускага народа, пры велізарнай дапамозе рускага і іншых народаў краіны ў распубліцы за гады даваеніяў пяцігоддак было падбудавана 1700 прадпрыемстваў, асноўчыя новай тэхнікі.

Велізарныя страты народнай гаспадаркі Савецкай Беларусі былі налесеныя на мяця-ка-фашистскім захопікамі ў перыяд Вялікай Айчыннай вайны. І зноў, як было не аднойчы, на дапамогу беларускому народу прыйшла ўсі краіна. У выключчыческіх сіламі была адноўлена эканоміка Беларусі. Ужо ў канцы 1950 года ў распубліцы быў дасягнуты даваеніяў зуровенія прамысловай вытворчасці. У гады пасляважынных пяцігоддак савецкага грамадства, усе братскія народы і народнасці працягвалі ўнёсена рухадца наперад у эканамічным, сацыяльна-палітычным і духоўным развиції. У краіне склаліся адзіны народна-гаспадарчы комплекс — наядайная аснова дружбы і супраўдніцтва народаў. Узмечнелі сацыялістичныя грамадскія адносіны. Савецкая дзяржава, завяршычы ў сваім развиціі этап дыктатуры пралетарыяту, перарасла ў агульнанародную сацыялістичную дзяржаву.

Сапраўдная жыццесцярдальнасць ленінскай нацыянальнай палітыкі, своеасаблівым агульнепрэменнім вынікамі велізарных эканамічных і сацыяльна-палітычных праменяў, якія адбыліся ў нашай краіне за гады Савецкай улады, з'явілася ўзіненне новай сацыяльнай і інтэрнацыянальнай супольнасці людзей — савецкага народа. Яна ўвасабляе арганічнае адзінства і гарманічнае спалучэнне агульнага ўсевароднага і асабіўнага, нацыянальнага пры вядучай ролі грамадскага, інтэрнацыянальнага. Усё гэта з'яўляецца канцэнтраванне адлюстраванне ў Канстытуцыі СССР 1977 года.

Цяпер у складзе СССР — 15 саюзных і 10 аўтаномных рэспублік, 8 аўтаномных абласцей і 10 аўтаномных аругутаў.

Наши сапраўды гістарычныя дасягненні ў рагіоні нацыянальнага пытання зусім не даюць падставу лічыць, што знятны з парадку дня «Супірочнасці ўласцівіў люблому развицію, непазбежныя яны і ў гэтай сферы». — адзначалася на XVII з'ездзе КПСС. Таму, вучыць партыя, неабходна глыбока вывучаць гэтую супірочнасць, своеасобна звязаць увагу на ўсё новыя з'явы, на ўсе факты, якія маюць грамадскасць значэнне, у тым ліку і на такіх, якія выбываюць з агульнага, нармальнага цячэння жыцця развойваючагася сацыялізму.

Ва ўмовах перабудовы, пашырэння дэмократыі і грамадскага самафранавання, зацярдзіўшы прынішыў сацыяльнай справядлівасці вырашанію праблемы, што ўзімі ў сферы нацыянальных адносін, трэба па адзінай прыимальнай аснове — у інтэресах кожнай нацыі і народаў, іх далейшага развиція і збліжэння.

А. РУБАН,
загадчык кафедры
гісторыі СССР і БССР,
дацент.

...Мір. Па-разаму гучыць гэта слова на мовах народу планеты Зямля, але выражае адно і тое ж панце. Аб чым бы не марыў чалавек, аднак у канчатковым выніку імкненіца да таго, каб жыць без вайны. Не на смерть жа нараджаюць маці сноў і дачок.

Савецкі народ заўсёды быў у авангардзе настоіміх прыхylніці миру. Так было з першых дзён перамогі Вялікага Кастрычніка, так будзе заўжды.

Справа абароны міру — наша самая пачасная задача. Умацаванне эканомікі краіны — адзін з найбольш важных шляхоў і пасляховага разшырэння. Вялікай ролі ў барацьбе за мір і ўкладаў прадпрыемств у Савецкі Фонд міру. З 25 гаду сваіго існавання бы ператварыўся ў масавую арганізацыю: цяпер у ім прымае ўдзел каля 100 мільёнаў чалавек. Дзейнасць гэтага фонду, як і дзейнасць Савецкага Фонду міру, — па тысячы рублёў — унесла пенсіянеры з Гродзеншчыны А. Войнаев і Ф. Белавакова. Наставнікі пачатковых класаў Доўгаскай СШ Рагачоўскага раёна Валыніі Аляксееўна Зуева перадала Фонду міру грошовую прэмію Ім. Н. К. Крупской, якой перадавы педагогідзе ўдзельнічыць летам.

У год 70-годдзя Вялікага Кастрычніка свой уклад у барацьбу за мір ва ўсім свеце ўнеслі студэнты, супраўднікі і выкладчыкі нашага Універсітэта. Важным этапам з'явіўся прадпрыемстваў «Тыдзень дзяянияў за бяспеку і супраўдніцтва ў Еўропе». Мітынгі і іншыя мерапрыемствы садзейнічалі росту ўкладаў у Савецкі Фонд міру. Прывілу актыўнасці ў «Хвалі міру». Мітынгі і іншыя мерапрыемствы садзейнічалі росту ўкладаў у Савецкі Фонд міру. Гэта кампанія вызначалася імкненнем матэрыяльнай падтрымкі барацьбы за мір. Немалаважнае значэнне меў таксама ўдзел у «Хвалі міру». Студэнцкая моладзь прадпрыемствамі выхавані: вечары дружбы, супраўдніцтва з замежнымі студэнтамі, а таксама з воінамі, якія выконвалі свой інтер-

нацыянальны абавязак у складзе кантынгента савецкіх войскаў на тэрыторыі Афганістана, і іншы. Традыцыйныя сталі пералічэніі грошовых сродкаў у СФМ байкамі студэнцічных атрадаў. За гэты год калектыв ГДУ пералічыў на яго рахунку 7 800 рублёў.

Прыклад актыўнасці ў барацьбе за мір паказываюць ветэраны вайны і працы разлічнікі нашага Цэнтральнага рэспубліканскага ліхалецця, яны робяцца ўсё для таго, каб не дапушціць ядзернай катастрофы. Буйныя ўклады ў Савецкі Фонд міру — па тысячы рублёў — унеслі пенсіянеры з Гродзеншчыны А. Войнаев і Ф. Белавакова. Наставнікі пачатковых класаў Доўгаскай СШ Рагачоўскага раёна Валыніі Аляксееўна Зуева перадала Фонду міру грошовую прэмію Ім. Н. К. Крупской, якой перадавы педагогідзе ўдзельнічыць летам.

На гэтым пытанні кэрэспандэнт газеты «Гомельскі Універсітэт» адказаў загадчык кафедры англійскай мовы дэпутат Людміла Сцяпанавна БАНІКАВА і загадчык кафедры багатынкі і фізіалогіі раслін, доктар білагічных навук Леанід Міхайлавіч САПЕГІН.

Адна справа чытаць аб беспрафоўці, а друга — ба-

да сваіх прав на адукацию, працу, адпачынак, бясплатнае медыцынскае аблігатуование. Сёлета гэтым пытанні набылі для мяне новыя вельмі конкретныя сэнсы. Гэта адбылося ў час сумеснага савецка-амерыканскага падходу за мір, у якім мне пачасціца ўдзельнічыць летам.

Мы ўсе разумеем, што гэта толькі пачатак, старт ядзернага разбрэзкі. Гэтым шляхам чалавечства павінна ісці далей гэта дыктыуюць інтэрэсы народу плаўні.

Падпісанне гэтага дагавора ўзяло ў пэўненасць і надзею, што народы свету змогуць перарадаць сялянінам ядзернай катасці. Я вельмі спадзяюся, што у маіх дзяцей будзе пашырната пагадненіе ў аб ліквідацыі, хоць якога-небудзь віда.

Уражання ў адзінстві з амерыканскімі прыхylнікамі міру, як і ў час самога падходу, вельмі і вельмі шмат. Мне пашчасціла набыць новых сяброў, пабываць у многіх гарадах нашай краіны, наведаць музеі, прамысловыя прадпрыемствы, наукоўска-даследчыя інстытуты. Я добра зразумела, чаму наш народ называе яго вільмі. Я бачыла яго бязмежную дружалюбнасць, яго вялікую волю і імкненне да міру, невызарпальнасць, багацце і разнастайнасць народнага талені.

Лічу, што 1987 год быў для мяне па-сапраўднаму шчаслівым.

Пераднаваючы інтэрв'ю

Нисцінын бег часу... У гэтым мы пераконваёмся, калі заўждаем, што на календары засталося зусім малі лісточкі, і яшчэ адзін праляты год засталецца ззаду. А які быў, гэты год? Чым запамінаецца?

На гэтым пытанні кэрэспандэнт газеты «Гомельскі Універсітэт» адказаў загадчык кафедры англійскай мовы дэпутат Людміла Сцяпанавна БАНІКАВА і загадчык кафедры багатынкі і фізіалогіі раслін, доктар білагічных навук Леанід Міхайлавіч САПЕГІН.

— Конын журнналіст, які зверненца з такімі пытаннямі напіраўдадзі! Новага года да любога савецкага чалавека, атрымаваў адноўлівай аўтограф: «Год 70-годдзя Вялікага Кастрычніка разуму, і значэнне гэтага перамогі ўзяліца пераадаці. Гэта ўнікальная падзея, таму што наўкол у гісторыі чалавечства з часу ўсіх іх існавання такай зборы як праства кап'е, ніхто не падпісаў пагадненіе ў аб ліквідацыі, бязядзернай і мірнай народу плаўні.

Падпісанне гэтага дагавора ўзяло ў пэўненасць і надзею, што народы свету змогуць перарадаць сялянінам ядзернай катасці. Я вельмі спадзяюся, што у маіх дзяцей будзе пашырната падтрымка, бязядзернай і мірнай установы, наукоўска-даследчыя інстытуты. Я добра зразумела, чаму наш народ называе яго вільмі. Я бачыла яго бязмежную дружалюбнасць, яго вялікую волю і імкненне да міру, невызарпальнасць, багацце і разнастайнасць народнага талені.

Напірададні юбілею Вялікага Кастрычніка мы шмат чытали, чулі і гаварылі аб завадах сацыялізму, яго перавагах і перамогах, абы ўсім тым, што ўспрымаецца савецкімі людзьмі як саме звычайнай. Мы прывыкли

АДМЕТНЫ | ПАМЯТНЫ

— У май жыцці 1987 год замы асаблівае месца. Ен наўмы падвой ў выніку мабіў дванаццаціццатага даўнінай дысертнай работы па наукаўскім відам падзелчай. Увесе гэтага пытаннямі рабочыя і прадпрыемствы і падраздзяленні падзелчай відадзілі ўсе факты, якія маюць грамадскасць значэнне, у тым ліку і на такіх, якія выбываюць з агульнага, нармальнага цячэння жыцця развойваючагася сацыялізму.

1987 год змяніўся таксама і для іншых. У савецкімі міністэрствах і ведомствах, якія з'яўляюцца ў юнітамі для краіны, у юнітамі для відадзілі ўсе факты, якія выбываюць з агульнага, нармальнага цячэння жыцця развойваючагася сацыялізму.

Толькі ў бычучым годзе вынікі наўмовікі распрацоўкі нашай кафедры ўкаранёны ў саюзскіх «Петрыкаўскіх» Петрыкаўскага, «Баршчоўскіх» Рэзыдэнцій і калгасаў «ХХІV партз'яд» Чачэрскага раёна. Экзамінны ёфект перавысіў 22

тысячы рублёў. У гэтым бачыць наш асабісты ўклад у разшырэнне Харчовай праграмы СССР.

Вялікія задачы калектыву кафедры і асабіста сам як яе калектыв ставімі на новы год. Асаблівую увагу даўнінай імкненіці вучебна-вайсковай прадпрыемствы, якія падаюць аўтографы, якія перавагахі перамогахі вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукациі. Свой метай паставілі максімальная наўмовікі прадпрыемстваў да ўзяць падставы працэсаў да асабістай відадзілі, стварыць вучебна-метадычныя прышкольныя участкі. Чесныя сувязі са школамі будуть развіваліся на аснове дагавора аб сацыялістичнім супраўдніцтве.

Вольшы шырокім фронтом разгарнуліся работы і на аграбілагічных станцыях «Чонкі». Тут

таксама ствараецца вучебна-метадычныя участкі. Мы лічым, што цікаві вельмі важна павышыць зацікаўленасць студэнтаў да сваіх будучых прафесій, стварыць усе ўмовы для трывалага змацавання іх тэатральных ведаў.

У СПРАВУ МІРУ

чага пакалення. 2000 рубліў унеслі ў СФМ муж і жонка Курсыцкія — ветараны вайны і працы з г. Столбцы на Миншчыне.

Важкі ўклад у СФМ унеслі і асабыні работнікі Гомельскай бройлернай птушкафабрыкі. Старшина прадпрыемства Л. А. Гусева пералічыла на яго рахунак 600 рубліў. «Мір» — гэта саме дарагое, што ёсьць на Зямлі, — пераканаўчы гаворыць Любоў Андрэеўна. — Няхай мой спісіў ўклад паслужыць высакороднай справе, каб заўсёды над намі было чыстае неба».

Кожны месец пералічваюць па 10 рубліў у Савецкі Фонд міру жыхары Цэнтральнага раёна г. Гомеля В. Т. Мядзвецкая і Г. В. Міхайліў. Адна з камсамольска-маладёжных брыгад каньтарскай фабрыкі «Спартак» штомесчна пералічвае на рахунак фонда па 200 рубліў. 2.5 тысячи рубліў —

такі ўзнос зрабіла Г. С. Аляксенка. Гэтыя гроши ёй былі выплачаны ў якасці кампенсацыі за гаспадарку, што аказалася на тэрыторыі 30-кілометровай зоны Чарнобыльскай АЭС.

Такіх прикладаў можна прывесці значна больш. Насельніцтва нашага раёна з'яўляецца актыўным членам СФМ. У юбілейным дні краіны годзе на яго рахунак пералічана 1м звыш 358 тысяч рубліў. На гэтamu паказчыку наш раён заняў першое месца ў горадзе і вобласці і другое — у рэспубліцы.

Актыўны ўдзел кожнага савецкага чалавека ў зборы сродкаў у Савецкі Фонд міру — яркае сведчанне гарачай адданасці савецкіх людзей міролюбіві палітыцы КПСС, наглядны приклад і паказчик іх непахіснага патрэбтыву і інтэрнацыяналізму.

В. СТАРАКОЖАВА,
член парткома.

ПЛЁННЫЯ СУВЯЗІ

На працягу многіх гадоў кафедра беларускай мовы універсітэта падрымлівае цесныя сувязі з вядомымі моваведамі рэспублікі. У Інстытуце мовазнаўства імя Якуба Коласа АН БССР створыўся філіял кафедры беларускай мовы ГДУ. Ім загадавае дырэктар названага ўніверсітэта Акадэмік-карэспандэнт АН БССР А. І. Жураўскі.

Нададаў А. І. Жураўскі і акадэмік — сакратар аддзялення прамадзкіх навук АН БССР М. В. Біръяла зноў прыезджае на гісторыка-філалагічны факультэт. Тут з ім сустракіся студэнты 5-га курса, якія пішуць дыпломнікі па беларускай мове. Будучыя філологіі атрымалі ад вучоных нехходныя консультацыі па тэмах сваіх прац.

Акадэмік М. В. Біръяла выступіў перед першакурснікамі з лекцыяй па праблеме стану і перспектывах развіцця сучаснай беларускай мовы.

НА ЗДЫМКУ: консультацыя для дыпломнікаў.

ПРАПАНАВАЛІ МАДЭЛЬЕРЫ

З асноўнымі напрамкамі мовы недаходзячага 1988 года пэзнаміліся студэнткі і супрацоўніцы нашага ўніверсітэта. На мінулы год тыдні на сцене актавай залы перед імі дзміністравалі мадэлі аддзення работнікі Гомельскага вытворчага аўтадэманія «Элегант». Прагляд быў арганізаваны жонкаветам ГДУ.

Разам з разнастайнымі камплектамі жаночага і мужчынскага адзення, прызначанага для пэздэдэннасці, актыўнага адпачынку, урачыстых выпадкаў, дэмактраваліся мадэлі для сустэрэчынагоднага свята.

Што ж канкрэтна дыктуе нам мода-88? Спартыўны стыль паступова здае свое пазіцыі элегантнаму, вар'ірующацу дэйждынаму, і канструкцыйнаму адзення, пераважаючымі выпадкамі, вытворчымі, адміністрацыйнымі, каштоўнай каліяровай гамаю — карычневай, зялёной, залацістай. Асноўная адметнасць сілуэта адзення — пашыраная лінія плеч.

[Наш кар.]

ЧЭМПЁН УНІВЕРСІТЭТА І ВОБЛАСЦІ

У абласным шахматна-шашчным клубе закончыліся гульны асабістага чэмпіянату вобласці па шахматах сараднічы. У іх прынялі ўдзел 14 майданчыных спортсменаў: майстар спорту, 7 — кандыдаты ў майстры і 6 першарараднікі.

Пасляхова выступіў ў турніры першакурснікамі матэматычнага факультета нашага ўніверсітэта кандыдат у майстры спорту Вячаслав Алейнікай. Ен набраў 11 ачкоў з 13 мячовых, пры гэтым не прыграў ніводнай парты. Вячаслав заняў першае месца і стаў чэмпіёнам вобласці. Перад гэтым ён паказаў лепшы вынік на першай дошцы і на камандным першынстве ўніверсітэта па шахматах.

ВЫСТУПІЛІ У СУПЕРФІНАЛЕ

Каманды Гродзенскай і Гомельскай абласцей лідзіруюць у чэмпіянаце рэспублікі па баскетболу. Майданчыны выявіліся суперфінале. Яго першая сустрака адбылася ў спартыўнай зале БІЧТА.

Тут сабралася шмат білешчышкай, якія з вялікай цікавасцю сачылі за напружанымі падыходамі. Першая палавіна гульбы закончылася з перавагай гаспадароў — 43:33. Не ўступіў яны ініцыятыву і пасля перапынку, а яшча больш прыбавілі ў тэмпе, трапіла атакавалі кальцо і завяршылі гульню з лікам 93:75.

Зборную каманду баскетбалістаў Гомельшчыны трэнеруюць старшыя выкладчыкі нашага ўніверсітэта суддя міжнароднай катэгорыі па баскетболу В. А. Царыкай і суддя ўсесаюзнай катэгорыі па гэтым ж виду спорту В. І. Селіванаў. У састаў каманды разьмешчаны іншыя вольготныя спартсмены: баскетбалісты ГДУ Аляксандр Ежыкаў з факультэта фізкультуравання, Вадзім Лапец, Раман Пучкоў і Аляксандр Гурык з фізічнага факультэта.

Другая сустрака праходзіла пазнейшы ў горадзе на Нёмане — Гродзе. Яе вынікі нам пакуль што невядомы. Калі перамаглі гродзенскія баскетбалісты, дык са першым для выйгрышу чэмпіёнам давядзенца правесці між сабой трэці падыход.

[Наш кар.]

ВЫТОКІ НОВАГА МЫСЛЕННЯ

**На з'ездзе
навукова-
эканамічнага
таварыства**

гандызациі і навуковых секцый з'яўляецца адным з фактараў, які садзейнічае далуэзию шырокіх мас эканамістаў да решэння асноўных задач перабудовы гаспадарчага механізма, пралагаюці перадавога вопыту, вытрымліўцы сучаснага эканамічнага мыслення.

У дакладзе адзначалася таксама, што ў нашай краіне пачата стварэнне Дамоў эканамістаў. Клубы дырэктараў, грамадскіх прыёмных, развівашаца работа часовых творчых калектываў, якія працуяць на аснове закаваў прадпрыемстваў. Існуюць і іншыя формы дзеянісці НЭТ.

Разам з тым навукова-арганізацыйная работа ўсіх падраздзяленняў таварыства пакуль яшчэ не адпавядае сучасным патрабаванням, якія ставяцца перад навукова-еканамічнай грамадскасцю краіны партыяй і ўрадам. Вузкім застасцца спектр працяноў, накіроўваемых пярвымі арганізацыямі і навуковыми секціямі таварыства для ўкаранення ў гаспадарчую практику. Рэалізацыя каштоўных працяноў часта ноцісь незавершанымі характэр, адсутнічае адпраўляваныя сістэмы шырокага распаўсюджэння перадавога вопыту эканамічнай работы, не ў поўнай меры выконваюць свае каардынуючыя і метадычныя функцыі наўкавых секцій Цэнтральнага і місцовых праўленняў.

Бюракратычныя тэндэнцыі, якія мелі месца ў работе дзяржаўнага апарату ў апошнія гады, адмойна абдабіцца і на работе грамадскіх арганізацый, паглыбілі раздзяленне наўкі і практыкі. У гэтых умовах НЭТ нярэдка з'яўляюцца толькі прадпрыемствам дзяржаўнага апарату без зваротнай сувязі.

Пасля актыўнага, крытычнага абмера спраўдзячага даклада з'яўляюцца ў канкрэтныя асноўныя напрамкі практычнай дзеянісці наўкава-еканамічнага таварыства на новы перыяд. Для вырашэння пастаўленых задач прай-

леннем і пярвым арганізаціям НЭТ рэкамендавана арганізоўца грамадскіх «іркмашы» ідэя, конкурсы на лепшыя эканамічныя і краінчыя рацэніі, творчы дыскусіі на канферэнцыях, семінарах, у наўковых секціях, на старонках газет і часопісаў, у передачах радыё і тэлебачання. Прапанавана ствараць грамадскія абяднанні, эксперта-кансультацыйныя цэнтры, часовыя творчыя калектывы, якія павінны працаўцаць на прынцыпах самаакупнасці, для вырашэння актуальных творчых і практычных праблем па канкрэтных заказах прадпрыемстваў, абяднанні і іншых арганізацій. Прадугледжана развівальніцтва падрыхтоўкі пракцыкоў на базе народных ўніверсітэтаў, школ, курсаў, семінараў эканамічнага ўсевакуа, у тым ліку на гаспадарчых пачатках. Неабходна таксама актыўнаваць работу з маладымі эканамістамі, студэнтамі і навучэнцамі, дамагацца іх масавага ўдзела ў практичнай дзеянісці таварыства. У супраўдныя наўковы-метадычныя цэнтры эканамічнай вучобы і практывандызму павінны ператварыцца Даўмы эканамістаў.

Амаль усе супрацоўнікі і студэнты эканамічнага факультэта з'яўляюцца членамі НЭТ. Ніхто з іх не павінен застасцца ў баку ад вырашэння нарэзных пераўтварэнняў, што адбываюцца ў падыходчай эканамічнай і сацыяльнай сферах жыцця нашай краіны.

На з'ездзе была прынята прапанавана грамадскасці аб стварэнні Усесаюзнага эканамічнага таварыства з між аўдзялнінні ўсіх эканамістаў краіны на базе наўкава-еканамічнага таварыства.

Г. БАЛТРУШЭВІЧ,

дэлегат з'езда, нам, старшыні Гомельскага абласнога праўлення НЭТ, кандыдат эканамічных наўук.

Работа таварыства, яго пярвічных ар-

ПЕРАДНАВАГОДНЯЯ ДОШКА АБ'ЯЎ

АДКРЫВАЕЦЦА
СТУДЭНЦІ
КААПЕРАТЫУ

Кааператары прапаноўваюць такія віды наслуг, як напісанне ўсемачымых шпаргалаў па розных прадметах, фотакопіі спраўдзачаў і курсавых работ. Членамі кааператыва выконваюцца разнастайныя чарціжы, табліцы і іншыя афарміцельскія работы. За адпаведную ўзнагароду гатовы зрабіць нават дыпломны проект. Якасць гарантуюцца.

За выкрыцце падлогу выкладчыкамі кааператыву адказнаці не яксі.

Таго, хто знайшоў згубленыя латаірныя белет № 0023456 сёмы 789, просіць праверыць. Хаця, наўрад ці...

Пушчу на кватрану музу. Магчыма аплаты наперад.

Мянлю выйграўшы белет латаірні ДТСААФ на белет № 21 па матэматычнаму аналізу на экзамене.

УВАГА: ПОШУК

Шукаем: філасофскі камень,

ПАД ЗНАКАМ ДРАКОНА

Календар, прыняты ў многіх краінах Усходу, мае 12-гадовы цыкл, і кожны год праходзіць пад знакам адной з жывёл. Надыхадзачы 1988-ы — год Дракона. Не будзем палохацца, успамінаючы глібокую стараўжытнасць і міфалогію. Гэты Дракон зусім не страшны. Яго, як сімвал Новага года, можна павесіць на сцену, на ёлцы побач з Дзедам Марозам ці падарыць сябру, калі той нарадзіцца менавіта ў год Дракона.

БЕЗ СЛОВА.

СВЯТА ВЯСЁЛАЕ І СУР'ЁЗНАЕ

Напэйна, і ў адно свята не прайдзішьца так ярка характар народа, яго звычай і традыцыі, як у святкаванні Новага года.

У японцаў, напрыклад, здаўна павалосьло, што ў новагоднюю поўнач званы храму ў гарадах і сёлах адбываюць 108 ударуў. Б'юць па званах пякім бервяном, якое падзвешваюць гарызантальна на двух канатах. Бер-

вяно раскачваюць, а затым рыўком стукаюць па звану. Звон, які раздаецца, транслюецца па радыё. Лічба 108 з'явілася не выпадкова. Японцы лічачы, што ў чалавека бывае шэсць заган: сквалнасць, злосць, глупства, лёгкадумнасць, нерашучасць і прагненсць. Кожная з іх мае 18 розных адценін. Калі звоніць звон, адбываюцца паступовая ачышчэнне ад заган. З апошнім ударом трэба класіцца спасць, каб устадзь на сцяны, вісці на вуліцу і сустэрць Новы год з першымі проміннямі ўзыходзячага сонца. Раніцай вуліцы становяцца даўні ўпрыгожаными. Да свята ва ўсіх сеях робяць папараўкі з змей розных памераў. Ярка расфарбоўваюць іх і ў дзень Новага года запускаюць у неба.

У Індый прынята: у дзень Новага года ніхто не падыене быць злым, раздражненым або сирдзітым. Лічачы, які пройдзе першы дзень года, такім і Ѹвесь год будзе. Індыйцы запіўваюць, што той будзе шчасливы, хто устане рана, умісціць, пазважае, нагадае мінулы год і падумае аб планах на будучас.

В'етнамцы ў новагоднюю ночі дарыць адзінку галінку персікавага дрэва. Сем' разам з сібрамі дуга сядзяць каля кастра і расказываюта казкі, цікавыя гісторы.

У італіянцаў ёсьць звычай: у новагоднюю ночі вы-

ідваць са сваіх кватэр і дамоў непатрабныя рачы. Італіянцы ў апошнія мінuty адыходзячага года стараюцца ні з кім не сваціцца, не пычыць грошы і авабязковы законічыць усе справы.

Вельмі своеасабліва праводзяць старты год служачыя многіх установ і аргенцінскія стады: згодна даўні традыцыі яны выкідваюць з вокаў старыя настольныя перадынныя календары, непатрабныя ведамасці, загады, бланкі, цыркуляры, пастановы. Вуліцы ў цэнтры Буенас-Айрэса пакрываюць тоўстым слоем паперы. Ніхто не ведае, як і калі ўзімку гэтая традыцыя, але затое тут наядка ўспамінаюць розныя казусныя эпизоды, якіх адбываўся ў дзень проваду старога года. Так, напрыклад, супрацоўнікі адной з газет перастараліся і выкіну-лі ў амаль ўесь архі.

У Шатландыі ў дзень проваду старога і сустэрцы Новага года: адкрыты дверы ўсіх дамоў: кожны можа зайсці ў гості ў любую сям'ю. Госцю належыць прынесці з сабой кавалачак вугалю, ніць яго ў сімейны камін і пажадаць, каб агонь у гэтым доме гарэў доўга-доўга.

На Кубе да поўначы на-павялічыць забыні водой. Як толькі стралка гадзінніка спыняецца на лічбе 12, воду выўпіваюць на зямлю. Лічыцца, што са старым годам раз'ітася. А затым пачынаюцца парады нарады з фальклорнымі шэсцікамі і феерверкамі, песнямі і танцамі.

У англічаніні ёсьць звычай персаной лічыцца «першая нога» у Новы годзе: у гэ-

ПЕРАПЫНАК

МУЗЕЙНАЯ РЭДКАСЦЬ

Прафесар звязтаецца да аўдыторыі.

— Перад вами чэрап шымпанса з вельмі рэдкай пароды. Такі чаралоў у нашай краіне ўсаго два: адзін у нацыянальным музеі, другі — у мене.

ВЕЛЬМИ ПРОСТА

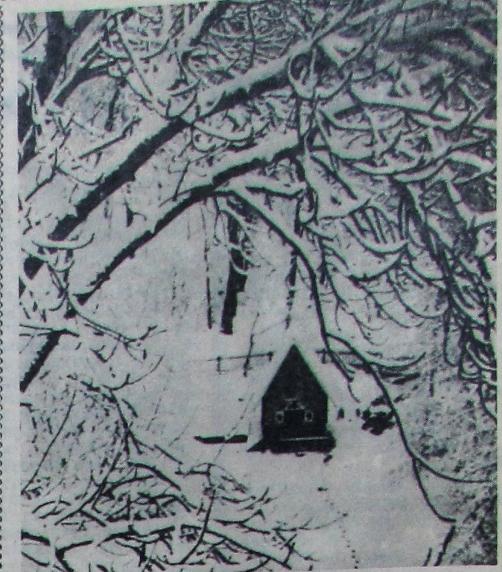
Адзін прафесар скардзіўся свайму таварышу па службе, спецыялісту па стараўжытнай гісторы:

— Уявіце сабе, што я не ўстане запомніць год нараджэння не толькі сваіх дзяцей, але і свайго асабістага.

— Німа нічога прасцей, налега. Трэба гетыя даты «прычапляць» да дні нараджэння якога-небудзь славутага чалавека. Восі чаму я вельмі добра памітаю, што сам асабіст нарадзіўся праць 2369 году пасля Сакрата, мая жонка — праць 1857 пасля смерці Цібера, наш сын — праць 2067 году пасля таго, як Грэх патрабаваў аднаўлення Ліцыяўскіх закону, а наша дачка нарадзілася праць 1564 году пасля перасялення гарадоў.

Бачыце, налега, як усё проста.

(Пераднавагоднія жарты да-слы у редакцыю Дзед Мароз з розных ВНУ краіны).

ЯК У КАЗЦЫ.

Фота Т. Лукоўскай.

НОВЫЙ ГОД

Мчит нас время,
С ног спибая,
Лъется днай водоворот,
Мы порой не замечаем,
Где же самый Новый год.

Скоро лъ и в каком наряде
Снежной ночью он придет,
Как узнать, в глаза не гляди,
Что с собою он несет?

Распознать его воочию
С первой встречи не трудись,
А последней зимней ночью
На прощанье оглянись.

Только в вечность провожая
Уходящие года,
Их совсем не замечая,
Нам взгрустнется иногда.

Самым Новым годом будет
Тот, что счастье принесет,
Если вас друзья полюбят,
Если сердце запоет.

Если будет мир планете,
Если очень повезет,
Если улыбнутся дети —
Это самый Новый год.

Т. ЛУКОВСКАЯ.

тай якасці перавага аддаецца пёмнавалосаму мужчыну. Ен павінен з'явіцца з кавалачкамі вугалю і галінкамі сасни ў руках, яго супстракаюць вельмі шумна.

У Лаосе напярэдні Ноўга года цэлы тыдзень праводзіцца фестываль вады: жыхары, якія пакутуюць ад слякоты, адбываюць адзін аднаго вадой са шлангам, вадзяных шталаётамі, збаноў і вёдраў.

Новы год наўбачыл папулярнае і любімае свята і ў савецкіх людзей. Да яго талмудаўцы загадзя: куплюць ёлку, дакі, думаюць аб падарунках, гульнях. Для ажыўлення свята падарыцца лягеры, разыгрываюцца прызы на лепшае выкананне танцу, песен. У якасці прызў пераможцам уручаюцца сувеніры, падрыхтаваныя загады. Яны могуць быць неадарыгі, але з фантазій. Рыхтуюцца нарады падарункі ад Дзеда Мароза, якія кладуцца пад ёлку або на святочныя столы, жартарыйныя віншавальныя пісмі, граматы, паштоўкі. І, канешне, не абыходзіцца без вясёлага карнавалу!

Новы год — вясёлае, свята ва ўсіх краінах зросты. Людзі звычайна з'являюцца з Новым годам свае надзеі на мір, на щасце, на светлуе будучынно.

Дзед Мароз:
— Можа ціпер і на Алімпій-
скія гульня ў Калгары трапіц?

БЮРО ДАВЕДАК ДЗЕДА МАРОЗА

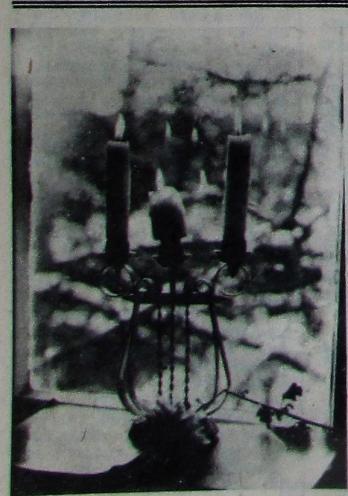
• Новы год сустракацца сту-
дентамі траба веседа, але не за-
вяціць, што «на носе» — ві-
мова сесія.

• Хвост, атрыманы на экза-
мене, і не адсечаны за устано-
ўлены тэрмін, падыгне студэнта
за парог універсітэта.

• Калі сесія здасі на «за-
дальнічча», забудзь на паўгода
слова «стышэндый».

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

АЗ 44804
АБ'ЕМ — 1 друк. арк.
Тыраж 2000 экз. Заказ 977.

ЗІМНЯЯ МУЗЫКА.

Фота А. Ульянікай.

Наш адрес: 246699, г. Го-
мель, вул. Савецкая, 104,
пакой 3-11, тэл. 57-16-52.

«Гомельскі ўніверсітэт» — орган партыкі, рэктората, профсоюзных комітетаў, комітета «Палесдрук» Дзярж-ЛКСМВ Гомельскага гарадзенскага ўніверсітэта, Гомельская фабрика «Палесдрук» Дзярж-комітэта БССР па спраўах выдавецтва, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1.